

Toekomstplan basisonderwijs

4

Groeitraject
tegen
schooluitval

6

Studiekosten
hoger
onderwijs

8

Inclusief
onderwijs

EDITO

Hoop en uitdagingen voor ons onderwijs

Eind september. Duizenden scholieren, studenten, cursisten en onderwijsprofessionals hebben zich op gang getrokken voor een nieuw school- en academiejaar. **Een jaar vol verwachting** en ongetwijfeld ook de nodige dosis stress. **Alle respect** voor al die mensen die in, rond of voor de schoolbanken elke dag het beste van zichzelf geven.

Ons onderwijs staat voor enkele **cruciale wissels op de toekomst**. Hoe brengen we jongeren de nodige kennis bij, terwijl we hen tegelijk laten opgroeien tot mondige, kritische burgers? Hoe gaan we aan de slag met de toenemende diversiteit in de Vlaamse klassen? Hoe gebruiken we die verscheidenheid om ons onderwijs nog sterker en nog meer toekomstgericht te maken? Hoe zorgen we ervoor dat we nieuwe en ervaren leerkrachten aan boord krijgen en houden in een veilige, stimulerende leeromgeving? En hoe creëren we voldoende ruimte voor leraren om zich te professionaliseren en te blijven groeien in hun vak?

Het ontbreekt het onderwijs niet aan uitdagingen, maar evenmin aan hoopvolle pistes voor de toekomst. In onze **Agenda voor het Onderwijsbeleid** — die we eerder dit jaar publiceerden in aanloop naar de verkiezingen — zetten we daarvoor de krijtlijnen uit, met zicht op 2030. Ja, bij de Vlaamse Onderwijsraad durven we ver vooruit kijken.

Op een nieuwe Vlaamse regering en een nieuwe minister van Onderwijs is het nog wachten, maar onze beleidsagenda blijft brandend actueel. Wij wensen de onderhandelende partijen alle moed en succes toe. Een warme oproep om durf te tonen en verder te kijken dan symboolbeleid. Het onderwijs bepaalt de toekomst van honderdduizenden leerlingen, studenten en cursisten. We zijn het aan onszelf verplicht om hen **perspectief** te bieden op **sterk, uitdagend en inclusief onderwijs**.

Sterk onderwijs maak je samen met de mensen die elke dag naar school trekken en kennis en levenservaring opdoen of doorgeven. Onderwijsbeleid heeft pas impact als dat tot stand komt in dialoog met de mensen die dat beleid waarmaken, in en rond de school. De Vlaamse Onderwijsraad staat klaar om dat gesprek aan te gaan met de volgende minister van Onderwijs. **Samen geven we richting aan het onderwijsbeleid, vanuit de kracht van alle onderwijspartners.**

Leen Van Heurck,
algemeen secretaris Vlaamse Onderwijsraad

Lees Wijzer online

KORT

Programmatie modernisering secundair onderwijs

De voorbije zes jaar leverde de Vlaamse Onderwijsraad advies over de aanvragen voor de programmatie van nieuwe studierichtingen, terwijl de modernisering in het secundair onderwijs uitgerold werd. De aanbevelingen werden met wisselend succes opgevolgd door de Vlaamse regering, blijkt uit het advies dat een aantal conclusies trekt uit de voorbije zes jaar.

Twee belangrijke aanbevelingen werden alvast goed opgevolgd. Het gedooogjaar geldt nu ook als een school het eerste schooljaar na de aanvraag nog geen leerlingen kan inschrijven. De beslissing over de goedkeuring van nieuwe programmaties wordt nu ook ten laatste op 31 maart van het voorafgaande schooljaar gecommuniceerd. Dat is decretaal vastgelegd. Helaas geldt dat nog niet voor de oprichtingsaanvragen in het buitengewoon secundair onderwijs.

Enkele andere, terugkerende, aanbevelingen, kregen helaas nog geen gunstig gevolg. Zo wordt de aanvraag van eenzelfde richting in verschillende scholen binnen een scholengemeenschap vaak afgekeurd. Toch kunnen er goede redenen zijn voor die aanvraag, bijvoorbeeld omdat de scholen gespreid zijn over een groot geografisch gebied.

Scholen willen soms een eerste graad zo uitbouwen, dat leerlingen een gerichte keuze kunnen maken voor de tweede graad, in dezelfde of in een andere school. Soms willen ze gewoon een ruim oriënterende eerste graad uitbouwen. Nu houdt de Vlaamse regering enkel rekening met het feit of er een logische vervolgopleiding aangeboden wordt in de school zelf.

Scholen kunnen er bewust voor kiezen om een domein- of campusschool te worden, waarbij verwante richtingen gecombineerd worden, die de kans bieden om door te stromen naar zowel het hoger onderwijs als de arbeidsmarkt. Ook daar heeft de Vlaamse regering te weinig oog voor.

Toekomstplan basisonderwijs

Herstel de basisfinanciering en geef leerkrachten en schoolteams ruimte om te professionaliseren. Beperk de lesopdracht van directeurs en voorzie voldoende omkadering in basisscholen. Dat zijn de krijtlijnen van het toekomstplan voor het basisonderwijs dat de Vlaamse Onderwijsraad uittekent. Wij hopen dat de nieuwe Vlaamse regering daar werk van maakt.

‘Druk verhoogt op schoolteams, in gewoon en buitengewoon basisonderwijs’

De diversiteit in de leerlingenpopulatie is sterk toegenomen, net zoals in de rest van de samenleving. We zien ook meer eenoudergezinnen en nieuw samengestelde gezinnen én meer leerlingen met zorgnoden. Dat verhoogt de druk op schoolteams, zowel in het gewoon als het buitengewoon basisonderwijs. Daarnaast ondermijnen structurele problemen, zoals een capaciteitstekort in het buitengewoon basisonderwijs en een nijpend lerarentekort, mee het recht op kwaliteitsvol onderwijs voor alle kinderen.

Basisscholen ervaren al geruime tijd moeilijkheden om de brede basisvorming te garanderen. Recente cijfers over het stijgend aantal leerlingen zonder getuigschrift basisonderwijs zijn daar een indicatie van. Hun aantal is in 6 jaar tijd bijna verdubbeld van 2.600 naar 4.800 (Onderwijzer/Het Nieuwsblad). Deze vaststelling staat op gespannen voet met de ambitie van het basisonderwijs. Het lerarentekort, dat vooral scholen met de grootste maatschappelijke uitdagingen treft, vormt een grote bedreiging voor de onderwijskwaliteit. Er zijn basisscholen waar er slechts één of twee leraren met het juiste bekwaamheidsbewijs zijn. Het aantal kinderen dat doorverwezen wordt naar het buitengewoon basisonderwijs stijgt, ook bij kleuters. De vraag is in hoeverre dit het gevolg is van een overbelast gewoon basisonderwijs. Dit vraagt om gerichte en duurzame oplossingen, op drie sporen

Spoor 1 Basisfinanciering

Adequate en structurele financiering is essentieel. De werkmiddelen moeten verhoogd worden om de koopkracht van basisscholen te herstellen en te verbeteren. Eenmalige investeringen, zoals op vlak van digitalisering, moeten structureel gemaakt worden.

Spoor 2 De leraar en het team

Ondersteuning van leraren door professionalisering, meer tijd voor overleg, en minder leerlingen per leraar.

Specifieke aandacht is nodig voor jonge kinderen (2,5 tot 8 jaar) en voor meer diversiteit in lerarenteams, die een afspiegeling moeten zijn van de samenleving.

Spoor 3 Beleidskracht en schoolorganisatie

Scholen moeten voldoende gewapend zijn om beleid, administratie en pedagogisch project uit te rollen. Directeurs moeten hun rol als leidinggevende van een schoolteam voluit kunnen waar maken. Analoog aan het secundair onderwijs, pleit de Vlaamse Onderwijsraad in het gewoon basisonderwijs voor een directeur zonder lesopdracht vanaf 83 leerlingen.

Samenwerking met andere beleidsdomeinen

Er wordt te vaak in de richting van onderwijs gekeken om de verantwoordelijkheid voor de maatschappelijke uitdagingen te dragen. Dat kan alleen als er flankerend beleid is in andere sectoren, met versterkte samenwerking en afstemming over beleidsdomeinen heen. Dit houdt structurele oplossingen in voor onder meer buitenschoolse opvang, middagpauzes en armoedebestrijding.

Langetermijnvisie op inclusie en rol buitengewoon (basis)onderwijs

Voor het onderwijs aan kinderen met specifieke onderwijsbehoeften is een grondige denkoefening nodig zodat er een langetermijnvisie komt op inclusie en de rol van het buitengewoon (basis)onderwijs daarin.

Lees Wijzer online

Vlaamse Onderwijsraad lanceert groeitraject voor jongeren met risico op schooluitval

De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) wil een groeitraject voor jongeren die de school dreigen te verlaten zonder diploma. Elke school zou dat groeitraject moeten kunnen aanbieden. Heel wat jongeren lopen op een bepaald moment vast in hun schoolloopbaan. Ze zijn schoolmoe en dreigen uit te vallen. Dit traject moet daar een antwoord op bieden en voorkomen dat jongeren ongekwalificeerd uitstromen. Aanleiding is de inkanteling van Leren en Werken (deeltijds beroepssecundair onderwijs, dbso) in duaal leren vanaf 1 september 2025. Leerlingen die (nog) niet klaar zijn voor duaal leren, dreigen zo af te haken. Daardoor neemt de kans op verhoogde schooluitval nog toe. Recent bleek dat die de afgelopen 10 jaar nooit zo hoog lag als nu. 1 op 7 leerlingen verlaat het middelbaar onderwijs zonder diploma.

Die jongeren komen nu vaak in het dbso terecht na een of meerdere faalervaringen in het voltijdse niet-duale onderwijs.

Dat is vaak een ultieme poging om hun schoolmoeheid aan te pakken door de combinatie met leren op de werkvloer. Wanneer uit de screening blijkt dat zij niet voldoen aan de voorwaarden voor duaal leren of de aanloopfase — en dus onvoldoende arbeidsrijp en/of arbeidsbereid zijn — zouden zij in theorie moeten terugkeren naar een voltijdse niet-duale opleiding. Dat is vaak een context die zij net met reden verlaten hebben en bovendien hebben deze jongeren nood aan verhoogde zorg en individuele begeleiding. Deze groep leerlingen heeft nood aan een 'groeitraject' waarin zij via kleine succeservaringen leergoesting, schoolbinding en basisattitudes kunnen opbouwen om weer in te schakelen in de bestaande brede waaier aan opleidingen.

Het kan leerlingen voorbereiden op duaal leren of niet-duaal onderwijs, maar even goed op de examencommissie, het volwassenenonderwijs of

jongeren rechtstreeks toeleiden naar de arbeidsmarkt met een warme overdracht naar VDAB.

Het traject dat de Vlaamse Onderwijsraad voorstelt, biedt een voltijdse invulling van minimum 28 uur, op maat van de leerling. Naast algemene vorming richt het zich op persoonsontwikkeling, vertrouwen, motivatie en de opbouw van een loopbaan. Sommige jongeren hebben nood aan begeleiding om hun capaciteiten, hun leernoden en hun loopbaanwensen in kaart te brengen. Dat gaat van onderwijsloopbaanbegeleiding tot sollicitatietraining.

Daarnaast focust het groeitraject op meer gerichte vorming. Met aandacht voor attitude op school en op de werkplek: leren samenwerken, op tijd komen, werken onder gezag. Daarnaast kan ook technische vakinhoud aan bod komen en tot slot kunnen leerlingen de kans krijgen om te leren op een werkplek via een leerlingenstageovereenkomst.

Onderwijs verrijkt door onderzoek

Onderwijs is in beweging, en dus ook het onderwijsonderzoek. Hoe kan onderwijsonderzoek bijdragen aan beter onderwijsbeleid en -praktijk? Daarover buigde de Vlaamse Onderwijsraad zich in een kaderadvies. Met dit advies biedt de Vlor een venster op de toekomst, waarin onderwijs verder evolueert naar een **evidence-informed systeem**, met een positieve impact op de kwaliteit van onderwijs.

Verder is het advies een pleidooi voor een goede wisselwerking tussen **onderzoekers en onderwijsprofessionals**. Het vakmanschap van leraren moet daarvoor de basis vormen. Leraar is een complex beroep, dat een hoog niveau aan kennis en vaardigheden vereist. Onderwijsprofessionals zijn niet enkel uitvoerder of gebruiker van onderwijsonderzoek. Ze nemen onderzoek mee als informatiebron

voor hun professionele oordeel en handelingen, naast andere bronnen. Het vakmanschap van leraren is met andere woorden niet ondergeschikt aan onderzoek. Professionals en onderzoekers moeten net met elkaar in dialoog kunnen treden, als gelijkwaardige partners. Pedagogische begeleidingsdiensten hebben daar een belangrijke rol als intermediair.

Die **dialoog** is bovendien belangrijk om te bepalen welke onderzoeksvragen relevant zijn voor de onderwijspraktijk. Waar lopen professionals tegenaan? Welke kennisvragen zitten daaronder? Welke onderzoeksinzichten zijn er al en welk bijkomend onderzoek is nodig? De keuze om een praktijkgericht onderzoek op te starten moet gebeuren op basis van vragen die leven bij leraren op het terrein. Die vragen verkennen, samen met

leraren, is **een opdracht voor onderzoekers, pedagogische begeleiders en lerarenopleiders**.

Onderwijsprofessionals moeten de ruimte krijgen om deel te nemen aan onderzoek. Dat vraagt een flexibele houding van onderzoekers. Ze gaan best in dialoog met mensen op de klasvloer over hoe leraren best betrokken worden. Die betrokkenheid moet breder gaan dan het leerplichtonderwijs en ook levenslang en levensbreed leren meenemen. Een goede onderzoeksagenda biedt ruimte voor zowel praktijkgericht als beleidsvoorbereidend en beleidsevaluerend onderzoek. De Vlaamse regering kan de agenda bepalen, maar verdere **politieke sturing** is daarbij **uit den boze**. De Vlaamse Onderwijsraad engageert zich om de samenhang tussen de verschillende partners te bewaken.

Vlaamse Onderwijsraad als open huis

Samen richting geven aan onderwijsbeleid vanuit de kracht van alle onderwijspartners.

Dat is onze nieuwe missie. De Vlaamse Onderwijsraad stelt zich op als een open huis, van en voor onderwijs, en wil vooroplopen, verbinden en verrijken. Dat is meer dan ooit nodig als we de richting willen aangeven van een onderwijsbeleid dat gericht is op de toekomst en tot stand komt samen met scholieren, studenten, cursisten, onderwijsprofessionals, ouders en al wie vanuit maatschappelijk engagement meewerkt en -denkt aan sterk onderwijs voor iedereen. Alle partners zetten hun schouders onder onze missie, bleek op onze Startdag. Dat maakt ons blij, trots en hoopvol voor de toekomst.

Themazetting OBPWO 2024

De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) geeft elk jaar advies over de thema's voor het ontwerp van themazetting voor het Onderwijskundig beleids- en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek (OBPWO). Voor 2024 zijn dat **taalscreening en taalintegratietrajecten** in het kleuteronderwijs, **communicatie over onderwijsbeleid, kennisrijk curriculum** in het kleuteronderwijs en **programmatieprocedures** voor een rationeel opleidingsaanbod in het secundair onderwijs.

De Vlor waardeert de inhaalbeweging voor onderzoek over onderwijs aan jonge kinderen. Dat mag echter niet ten koste gaan van onderzoek voor andere onderwijsniveaus en -vormen, zoals het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs.

Lees Wijzer online

Studiekosten zetten toegang tot hoger onderwijs onder druk

Een steeds grotere groep studenten krijgt het moeilijk om studies te financieren. In een advies vraagt de Vlaamse Onderwijsraad duidelijke, coherente beleidskeuzes. De verstrenging van de studievoortgangmaatregelen staat bijvoorbeeld haaks op het toenemend aantal werkende studenten, die dat niet altijd, maar soms wel uit noodzaak doen. Herstel van de basisfinanciering moet hogescholen en universiteiten, en in het bijzonder ook de diensten studentenvoorzieningen, de nodige middelen geven om studenten degelijk te ondersteunen. Bij nieuwe maatregelen zou systematisch een financiële toets moeten gebeuren, om de impact op studenten in kaart te brengen.

Emoke Heirich (student sociaal werk): “Altijd wikken en wegen”

Emoke Heirich studeert sociaal werk aan de Erasmus Hogeschool in Brussel. Na het overlijden van haar moeder, 9 jaar geleden, kwam ze in een financieel precaire situatie terecht. Nu woont ze alleen in Geraardsbergen, als student met een leefloon, en pendelt ze naar Brussel voor haar lessen. Ze combineert haar studies met een studentenjob in het Colruyt-filiaal van Geraardsbergen en een vakantiejob als monitor in de Speelpleinwerking.

“Ik werk noodgedwongen”, zegt ze. “Met mijn leefloon alleen zou ik het niet trekken, ook al ben ik beursstudent. Mijn inschrijvingsgeld is natuurlijk sterk verlaagd, 128 euro met 130 euro bijkomende kosten, onder andere voor leermiddelen. Dat lijkt misschien weinig, maar voor iemand met een leefloon is dat een flinke hap uit het budget. Zeker omdat er geen mogelijkheid is om dat gespreid te betalen, in tegenstelling tot niet-beursstudenten. Het is voor mij het hele jaar door wikken en wegen, maar de dag dat de factuur voor het inschrijvingsgeld in mijn postbus belandt, zorgt altijd voor extra stress. Een gespreide betaling zou echt veel stress wegnemen, bij mij en bij veel andere studenten.”

Bovenop haar leefloon van 1.200 euro mag ze maar ca 200 euro bijverdienen. “Toch werk ik meer”, zegt ze. “Soms tot 32 of 40 uur per week in vakantieperiodes en 40 uur per maand tijdens het academiejaar. Een groot stuk daarvan gaat dus af van mijn leefloon, maar mensen met een uitkering worden heel erg gestigmatiseerd, vind ik. Ik voel me er beter bij als ik kan zeggen dat ik mijn studies betaal door te werken in plaats van met mijn leefloon. Los daarvan is het ook een bewuste keuze. De ervaring die ik als jobstudent opdoe, zal ik later goed kunnen gebruiken als ik afgestudeerd ben.”

Studeren met weinig financiële reserves, het blijft dansen op een slappe koord. “Je hebt weinig buffers. Ik mag dan nog van geluk spreken dat ik geen technische richting volg, met veel duur materiaal dat je moet aankopen of huren. Ik zie ook studenten in bepaalde artistieke richtingen soms met de haren krabben.”

‘Ik werk noodgedwongen.’

Emoke koos heel bewust voor studies sociaal werk. “Ik kom uit een gezin met weinig financiële middelen. Ik ben al vaak in contact gekomen met sociale instanties en hoe sociaal werkers mensen benaderen, is heel uiteenlopend. Er zijn er die dat heel menselijk aanpakken, maar ik heb helaas ook negatieve ervaringen. Ik ben ervan overtuigd dat ik daar zelf nog een groot verschil kan maken, er is heel veel dat nog beter kan. Ik zie mezelf later wel werken bij een sociale organisatie of op een personeelsdienst van een bedrijf. De rechten van mensen waarborgen lijkt mij een heel waardevolle roeping.”

Matti Joos (studentenvoorzieningen HOGENT): “Financiële en psychosociale zorgen gaan vaak samen”

Matti Joos is afdelingshoofd Zorg bij HOGENT. Ze coördineert zowel de financiële als de psychosociale ondersteuning van studenten. “Dat is niet toevallig”, benadrukt ze. “Studenten die naar ons stappen met een vraag naar financiële ondersteuning, blijken vaak ook te kampen met psychosociale uitdagingen. Dat die twee vormen van dienstverlening bij ons zijn samengebracht, vind ik een grote meerwaarde.”

De financiële ondersteuning kan heel uiteenlopend zijn. “In het begin van het academiejaar gaat het over het studiegeld, en dan vooral om dat gespreid te mogen betalen. We zien daar een hele grote stijging. Studietoelages worden, gelukkig, steeds sneller uitbetaald. Studenten stellen in de loop van het academiejaar soms wel vast dat de studietoelage niet volstaat en vragen bijkomende ondersteuning. Dat zien we vooral bij studenten in de laagste inkomenscategorie die op kot zitten. Studie- en leefkosten zijn de voorbije jaren heel sterk gestegen, terwijl inkomens of uitkeringen vaak niet of onvoldoende zijn mee geëvolueerd. Het aantal financiële steunaanvragen is bij ons gestegen met 30% tijdens het voorbije kalenderjaar.”

Vaak gaat dus achter een financiële vraag ook nog een dieper liggende problematiek schuil. “Studenten vinden soms moeilijk hun weg in het studentenleven. Ze voelen zich eenzaam, ervaren grote druk en onzekerheid. We bieden groepssessies aan, vooral gericht op milde problematieken. Bij zwaardere problemen — die jammer genoeg frequenter voorkomen — proberen we gericht door te verwijzen. Het is belangrijk om daar vanuit onze diensten alert voor te zijn.”

‘Hoeveel scholieren laten hogere studies al bij voorbaat varen om financiële redenen?’

© Faye Pynaert

De combinatie van studeren en werken is niet per se problematisch”, vindt Matti. “Alleen is het evenwicht soms zoek. Het is voor hen soms moeilijk in te schatten wat haalbaar is en waar de grens ligt om hun studies niet in het gedrang te brengen.”

Grotere financiële kwetsbaarheid van studenten kan misschien ook een invloed hebben op de studiekeuze. “Het zou kunnen dat dat een impact heeft, maar wij hebben daar geen zicht op. Op het moment dat ze bij ons komen, is hun studiekeuze al gemaakt. Het is wel belangrijk om dat te onderzoeken, want dan kun je daar ook beleid rond maken. Of misschien nog belangrijker: hoeveel scholieren laten hogere studies al bij voorbaat varen om financiële redenen? Vandaag hebben we daar geen idee van.”

Stijgende vragen, maar geen stijgende middelen. Hoe bolwerkt een studentenvoorziening dat? “Dat is niet vanzelfsprekend. We krijgen meer en complexere vragen, terwijl de financiering daar niet op is afgestemd. Mochten we gewoon de middelen krijgen zoals decretaal bepaald, dat zou al een groot verschil maken.”

Lees Wijzer online

Inclusief onderwijs? Het kan!

IN DE
KIJKER

De Vlaamse Onderwijsraad deed een grondige denkoefening over de toekomst van het buitengewoon secundair onderwijs en kwam uit bij een nieuwe structuur, die parallel loopt met het gewoon onderwijs. Dat zou meer mogelijkheden bieden om te switchen tussen buitengewoon en gewoon onderwijs of om te wisselen tussen verschillende onderwijsvormen.

Op het terrein timmeren scholen al hard aan de weg richting inclusief onderwijs. Bij SBSO Groenlaar brengen ze inclusie al enkele schooljaren in de praktijk, meer bepaald voor leerlingen met autisme, uit OV4. Daarvoor werken ze nauw samen met Atheneum Klein-Brabant in Bornem, voor de A-stroom, en met het Technisch Atheneum in Niel, voor de B-stroom.

“We doen dat geleidelijk, maar wel met een doordacht traject”, zegt directeur Dominique Gevers. “We hebben in beide scholen klasruimte tot onze beschikking. Dat maakt dat onze leerlingen in het eerste jaar nog apart in hun eigen klas zitten, maar dat ze wel al de speelplaats kunnen delen. Leerlingen uit gewoon en buitengewoon onderwijs leren elkaar dus wel al kennen en vinden het ook normaal dat ze naar dezelfde school gaan. In de A-stroom hebben ze in het tweede jaar 5 uur gezamenlijk les. In het derde jaar gaan we naar 7 gemeenschappelijke uren in de richtingen economische weten-

schappen en natuurwetenschappen. In het vierde jaar krijgen ze ook enkele algemene vakken gezamenlijk en vanaf de derde graad wordt het onderwijs volledig inclusief. Leerlingen zitten in dezelfde klas en volgen hetzelfde curriculum.”

“De leerkrachten van het atheneum worden van in het begin meegenomen in ons gezamenlijke verhaal”, legt orthopedagoog Kim Scherps (foto) uit. “Doordat we de inclusie geleidelijk opbouwen, hebben leerlingen in de derde graad doorgaans geen extra ondersteuning meer nodig.”

Inclusief onderwijs voor leerlingen voor autisme, gaat dat zonder aan onderwijskwaliteit in te boeten? “Dat lukt heel goed”, zegt Kim. “We nemen wel ondersteunende maatregelen. Leerlingen mogen bijvoorbeeld 5 minuten vroeger of later naar de klas gaan, om de drukte te ontlopen. Een presentatie hoeven ze niet altijd mondeling te brengen. We werken daarvoor heel erg op maat van de individuele leerling

én met oog voor de onderwijskwaliteit. Het is ondersteuning die hun leerkansen vrijwaart, maar tegelijk verzekert dat ze over dezelfde lat springen als andere leerlingen, zonder dat we die lat moeten verlagen.”

De grote meerwaarde van inclusief onderwijs is dat de kansen van leerlingen op een verdere studieloopbaan gevrijwaard blijven. Dominique Gevers: “Leerlingen uit de A-stroom die vanuit onze school doorgestroomd zijn, volgen chemie aan de universiteit of professionele bacheloropleidingen zoals procestechnologie of kinesithérapie. Hun slaagcijfers houden gelijke tred met de rest van de leerlingenpopulatie.”

Ouders van beide scholen zijn helemaal mee in dit inclusieverhaal. “Vanuit de ouders van onze OV4-leerlingen kwam de vraag zelfs heel expliciet. Het enthousiasme is heel groot. Het is verrijkend, heeft een enorme impact op het zelfbeeld van onze leerlingen en het opent de blik van jongeren. Dit zou de regel moeten zijn, niet de uitzondering.”

Voor Dominique en Kim kan dit model gerust breder uitgerold worden. “Voor OV3-leerlingen zou dit zeker ook kunnen werken. Alleen botsen scholen vaak op plaatstekort. Je hebt meer ruimte nodig binnen dezelfde school. Als je kiest voor inclusief onderwijs, moet je dat grondig aanpakken en zeker zijn dat de nodige ondersteuning aanwezig is in de school. Daar staat of valt het succes van inclusief onderwijs mee.”

© Bram Taek